

UZUPEŁNIENIE MATERIAŁU KONKURSOWEGO (ETAP FINALOWY ZABRZE)

Herb Zabrze

1 października 1922r. Zabrze uzyskało prawa miejskie

Symbolika herbu

- ceglane wieże – Zabrze bywa nazywane *miastem ceglanych wież*, ze względu na swą charakterystyczną architekturę;
- koło zębate – miasto przemysłowe.

Logo Konkursu . Obowiązujący herb Zabrze na tle wieży ciśnień i stosowne napisy . *Patrz strona tytułowa materiału konkursowego* .

Wieża ciśnień w Zabrzu –zlokalizowana przy ul. Zamoyskiego, wzniesiona w 1909r. r. Zaprojektowana przez architekta Augusta Kinda oraz radcę budowlanego Friedricha Loose.

Obiekt nie ma odpowiednika na obszarze Polski. Wieża o wysokości 46 m, której zasadniczą konstrukcję stanowi 8 filarów na ośmioboku foremnym oraz filar centralny. Zbiornik przykryty dachem mansardowym, zwieńczonym latarnią. W partii dolnej trzy kondygnacje użytkowe mieszczące pierwotnie biura oraz mieszkania.

Obecnie wieża wyłączona z eksploatacji, oczekująca na adaptację. Przewidziany remont w 2018r.

Mundur górniczy

W Polsce mundur może nosić ten, kto posiada stopień górniczy. Przyznaje go Minister właściwy do spraw górnictwa (obecnie jest nim Minister energii). W przypadku niższych stopni może to zrobić też Wyższy Urząd Górniczy oraz spółki wydobywcze. Aby uzyskać stopień górniczy trzeba mieć wykształcenie lub kwalifikacje, wykazać się szczególnymi osiągnięciami pracy górniczej lub w dziedzinie górnictwa oraz zajmowaniem odpowiedniego stanowiska, funkcji związanej z branżą. Wymogi te nie dotyczą jednak stanowiska generalnego, honorowego dyrektora górniczego.

Mundur górniczy jest jednym z symboli przynależności do górniczego stanu. Zakłada się go na wyjątkowe uroczystości i należy nosić go z dumą. Mundury zostały wprowadzone

w połowie XVIII w. w państwach niemieckich i Astro-Węgrzech. W Polsce jako pierwsi nosili je górnicy wydobywający węgiel w Królestwie Polskim. Wzór jaki znamy obecnie, został ustalony blisko 70 lat temu.

Mundur to kurtka, spodnie lub spódnica, płaszcz i najbardziej charakterystyczny element, czyli czapka z pióropuszem. Dopelnieniem są koszula, biały szal, rękawiczki i czarne buty.

W przypadku górniczego munduru każdy element stroju, podobnie jak i kolor, ma znaczenie. Najlepiej widać to na przykładzie czapki. Biały pióropusz należy się pracownikom dozoru, czerwony muzykom kopalnianej orkiestry, a czarny zwykłym górnikom, zielony generalicji. Szpadę należy nosić przy lewym boku. Skarpetki mają być czarne, a koszula biała.

Mundur zapinany jest na dziewięć metalowych guzików, na których znajduje się górnicze godło, czyli skrzyżowane pyrlík i żelazko. Na każdym z rękawów jest po pięć guzików, a dziesięć na przedniej części kurtki.

W sumie to dwadzieścia dziewięć knefli (guzików), czyli tyle ile lat żyła św. Barbara.

Dziewięciu z "Wujka" zn. kat. 4819 /2017. 16 grudnia 2017r. przedstawiono dziewięć brył węgla, na których widnieją twarze górników zabitych w czasie pacyfikacji Kopalni "Wujek" w 1981 roku oraz symbolicznego orła. W pacyfikacji zginęło 9 górników: Jan Stawiński, Joachim Józef Gnida, Józef Czekalski, Józef Krzysztof Giza, Ryszard Józef Gzik, Bogusław Kopczak, Andrzej Pełka, Zbigniew Wilk, Zenon Zajac, a 23 zostało rannych. Rannych zostało 41 milicjantów i żołnierzy, w tym 11 ciężko.

